C/2026/5549

27.10.2026 г.

Изявление на Комисията относно контрола, активирането и насочването за започване на работа

(C/2026/5549)

По време на преговорите за преразглеждане на регламенти (ЕО) № 883/2004 и (ЕО) № 987/2009 редица държави членки подчертаха значението на мерките за контрол, активиране или за насочване за започване на работа във връзка с безработни лица, които отиват в държава членка, която е различна от компетентната държава членка, за да търсят работа там. Това са случаи, в които в съответствие с условията, посочени в член 64 и 65 от Регламент (ЕО) № 883/2004, напълно безработно лице се възползва от възможността да запази правото си на парични обезщетения за безработица от компетентната държава членка за ограничен период от време, докато търси работа в друга държава членка. През този период съответното лице трябва да се регистрира като лице, търсещо работа в службите по заетостта на другата държава членка, да е обект на процедурата за контрол, организирана там, и да спазва условията, предвидени в законодателството на тази държава членка, все едно че получава обезщетения за безработица там.

През този период институцията на приемащата държава членка трябва да предоставя ежемесечно на компетентната държава членка съответна информация относно проследяването на положението на безработното лице, по-специално дали последното все още е регистрирано в службите по заетостта и дали спазва организираните там процедури за активиране или за насочване за започване на работа.

Комисията признава, че е важно лицата, които прехвърлят обезщетенията си за безработица, да спазват изцяло всички мерки за контрол, активиране или насочване за започване на работа, въведени в приемащата държава членка, при същите условия като безработните лица, които получават обезщетения от тази държава членка. Комисията също така признава значението на взаимното сътрудничество в подкрепа на наблюдението и контрола на безработните лица при спазването на процедурите и мерките в другата държава членка, за да се увеличат шансовете им за реинтеграция на пазара на труда, както и необходимостта от по-нататъшно засилване на наблюдението и контрола чрез структурен автоматичен обмен на данни, поне що се отнася до възобновяването на заетостта и до други доходи или обезщетения. За постигането на тази цел Комисията ще насърчава взаимното сътрудничество, ще подкрепя държавите членки при прилагането на разпоредбите относно обмена между институциите, когато е необходимо, в контекста на преработената правна рамка и ще следи отблизо това прилагане с държавите членки.

В контекста на работата по пакета за справедлива трудова мобилност Комисията ще проучи начините за по-нататъшно модернизиране и опростяване на правилата за координация на системите за социална сигурност. Това ще включва, наред с другото, предложение за решения за засилване на сътрудничеството и обмена на данни между държавите членки относно мерките за контрол, активиране или насочване за започване на работа в рамките на задължението за докладване на приемащите държави членки. Това може да включва и обмен на данни в случай на възобновяване на заетостта или получаване на доходи или други обезщетения от други източници. Като цяло това целта ще бъде да се повиши отговорността и да се гарантира, че лицата, които прехвърлят обезщетенията си, спазват изцяло мерките за контрол, активиране или насочване за започване на работа в приемащата държава членка, все едно че получават обезщетения за безработица от тази държава членка. С това не само ще бъде увеличена вероятността от интеграция на определено безработно лице на пазара на труда, но и ще бъде засилено взаимното доверие между държавите членки в системата за координация. В краткосрочен план Комисията вече ще започне да проучва в рамките на преработената правна рамка възможни подобрения в контекста на цифровизирания и стандартизирания обмен на информация между държавите членки по отношение на контрола и наблюдението на дейностите на безработните лица, които прехвърлят обезщетенията си. За тази цел Комисията ще предложи подобрения на обмена на данни между институциите в рамките на системата за електронен обмен на данни за социалната сигурност (EESSI) чрез редовния процес на управление на промените. Комисията ще предложи стандартизираните полета с данни, потвърждаващи активното търсене на работа и възобновяването на заетостта от страна на лицето, да бъдат напълно оперативни към датата на прилагане на съответните разпоредби.